

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีโครงสร้างการผลิตทางเศรษฐกิจส่วนหนึ่งประกอบด้วยโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในปัจจุบันผลผลิตการเกษตรมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด

ดังตารางที่ 1.1 มูลค่าของภาคการเกษตรจะต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของนอกภาคการเกษตรก็ตาม แต่ผลผลิตทางภาคการเกษตรก็สามารถผลิตสินค้าเกษตรเลี้ยงประชากรในประเทศไทยได้อย่างพอเพียง และผลผลิตบางส่วนยังส่งออกไปขายยังต่างประเทศ ก่อให้เกิดรายได้จากการส่งออกให้กับประเทศไทยได้อีกด้วย การผลิตทางด้านปศุสัตว์นับว่าเป็นสินค้าประเภทหนึ่งของภาคการเกษตรที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งทั้งภาครัฐและเอกชนได้มีการส่งเสริมและพัฒนาการผลิต เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มศักยภาพทางการผลิต

ตารางที่ 1.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ปี 2547 – 2550

หน่วย : พันล้านบาท

รายการ	ณ ราคาประจำปี(Current Market Price)				ณ ราคาปี 2531 (1988 Prices)			
	2547	2548	2549	2550*	2547	2548	2549	2550*
ภาคการเกษตร	669.5	721.7	836.1	923.8	354.2	342.9	359.4	374.6
การเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	562.6	624.1	737.2	796.5	296.7	288	303	314.8
การประมง	107.0	97.6	98.9	127.3	57.4	54.9	56.3	59.9
นอกการเกษตร	5,820.3	6,366	6,980.4	7,475.2	3,331.8	3,508.4	3,685.3	3,842
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวล รวมภายในประเทศ (GDP)	6,489.9	7,087.7	7,816.5	8,399	3,686	3,851.3	4,044.6	4,216.5

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2551)

หมายเหตุ : ประมาณการ (ณ เดือน ก.ย. 50) โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การผลิตไก่ไข่ถือว่าการผลิตทางด้านปศุสัตว์ที่สำคัญประเภทหนึ่งของประเทศ เนื่องจากเป็นสินค้าที่ให้คุณค่าทางอาหาร หาซื้อง่ายมีราคาถูก และบริโภคได้ง่าย จึงเป็นที่นิยมในการบริโภคเป็นอาหารประจำวัน จึงแสดงให้เห็นว่าปริมาณความต้องการบริโภคไข่ไก่ย่อมมีมากขึ้นตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น

ลักษณะของฟาร์มไก่ไข่ คือ อยู่ในทำเลที่มีการคมนาคมสะดวก สามารถป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคได้อยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์ปีก โดยทำเลที่ตั้งต้องมีแหล่งน้ำสะอาด เป็นบริเวณที่ไม่มีน้ำท่วมขัง สถานที่โปร่ง อากาศสามารถถ่ายเทได้ เนื้อที่ของฟาร์ม ต้องมีเนื้อที่เหมาะสมกับจำนวนโรงเรือนของฟาร์ม และไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพสัตว์ การจัดแบ่งพื้นที่ ต้องมีเนื้อที่กว้างขวางเพียงพอ สำหรับการจัดแบ่งการก่อสร้างโรงเรือนอย่างมีระเบียบสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน โดยจะต้องมีการจัดแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน และมีผังแสดงการจัดวางที่แน่นอนของบริเวณพื้นที่เลี้ยงสัตว์ โรงเก็บอาหารสัตว์ พื้นที่ทำลายซากสัตว์ อาคารสำนักงานและที่พักอาศัย

ปัจจุบันการเลี้ยงไก่ไข่ในประเทศไทยได้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตไข่ไก่ขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยไข่ไก่ขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี ปัจจุบันยังสามารถผลิตไข่ไก่ได้ถึง 10,335 ล้านฟอง คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจประมาณ 22,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นอันดับ 2 ในด้านสินค้าสัตว์ปีก รองจากไก่เนื้อ กรมฯ ได้ให้ความเห็นชอบกับร่างยุทธศาสตร์ไก่ไข่ ปี 2551 - 2555 ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว แบ่งเป็น 3 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มอัตราการบริโภคของคนไทย จาก 160 ฟองต่อคนต่อปี เป็น 200 ต่อคนต่อปี ภายในปี 2555

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มการส่งออกไข่ไก่สด เป็นไข่ไก่แปรรูป ทั้งนี้ยุทธศาสตร์ที่ 2 นี้เป็นการสร้างความมั่นคงในอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ โดยการขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงไก่ไข่และสนับสนุนการเพิ่มบทบาทให้ภาคเอกชนรวมกลุ่มเพื่อดูแลอุตสาหกรรมไก่ไข่ทั้งระบบ และมีการสร้างหลักประกันความเสี่ยงในการเลี้ยงไก่ไข่ให้ด้วย พัฒนาวิจัยพันธุ์สัตว์ และวัตถุดิบอาหารสัตว์ทดแทน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคในการสร้างมาตรฐานการผลิตและมาตรฐานสินค้าไข่ไก่ โดยฟาร์มไก่ไข่เชิงพาณิชย์จะต้องเข้าสู่มาตรฐานให้ได้ร้อยละ 100 ของจำนวนฟาร์มทั้งหมด และให้มีการเฝ้าระวังป้องกันและความปลอดภัยต่อโรคสัตว์ และยุทธศาสตร์ป้องกันโรคไข้หวัดนก (สำนักสารนิเทศ กระทรวงสาธารณสุข, 2551)

จากตารางที่ 1.2 จะทราบได้ว่าปริมาณการผลิตไข่ไก่ภาคกลางมีจำนวนการผลิตมากที่สุดในประเทศไทย และจังหวัดที่ผลิตไข่ไก่มากกว่าจังหวัดนครนายกนั้นมีทั้งหมด 5 จังหวัดได้แก่ จังหวัดสระบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี

จังหวัดนครปฐม ดังนั้นถ้าจังหวัดนครนายกเพิ่มกำลังการผลิตให้มากขึ้นก็สามารถสร้างรายได้และผลตอบแทนให้กับผู้ประกอบการ โดยส่วนใหญ่แล้วจังหวัดที่อยู่ติดต่อกับ กรุงเทพฯจะมีปริมาณการผลิตค่อนข้างสูง จังหวัดนครนายกเป็นจังหวัดที่ติดต่อกับกรุงเทพฯจึงสามารถเพิ่มการผลิตได้ และนำลงทุนเพราะการคมนาคมที่สะดวกและอยู่ใกล้กับตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่ก็คือกรุงเทพฯ

ตารางที่ 1.2 ไก่ไข่: ผลพยากรณ์ปริมาณการผลิต ปี 2551 รายจังหวัด

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	จำนวนไก่ไข่ ณ 1 มกราคม (ตัว)			ปริมาณการผลิตไข่ไก่ (ฟอง)		
	2550	2551	% +/-	2550	2551	% +/-
รวมทั้งประเทศ	35,130,533	35,857,015	2.07	8,976,811,122	9,340,711,408	4.05
ภาคเหนือ	5,100,940	5,208,083	2.10	1,333,377,969	1,392,371,279	4.42
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6,329,069	6,413,199	1.33	1,611,014,937	1,653,583,160	2.64
ภาคกลาง	19,705,159	20,190,878	2.46	5,016,732,072	5,260,143,223	4.85
ภาคใต้	3,995,365	4,044,855	1.24	1,015,686,144	1,034,613,746	1.86
สระบุรี	1,362,782	1,394,933	2.36	289,639,626	300,916,680	3.89
สุพรรณบุรี	1,424,514	1,448,274	1.67	392,826,042	408,931,656	4.10
พระนครศรีอยุธยา	3,250,831	3,299,831	1.51	760,484,560	788,441,249	3.68
นครนายก	339,058	341,394	0.69	88,966,272	92,247,264	3.69
ฉะเชิงเทรา	5,503,108	5,692,682	3.44	1,601,226,469	1,729,527,837	8.01
ชลบุรี	2,038,092	2,090,209	2.56	569,400,120	596,414,000	4.74
นครปฐม	1,172,205	1,199,324	2.31	215,595,207	221,872,077	2.91

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2551)

ตารางที่ 1.3 แสดงจำนวนสัตว์ปีกรายอำเภอ ปี 2551 จังหวัด นครนายก

อำเภอ	ไก่ไข่		ไก่เนื้อ		ไก่พื้นเมือง	
	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร
	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)
เมืองนครนายก	2,112	39	251,120	23	90,551	4,760
บ้านนา	3,214,376	7	1,044,601	16	60,944	3,572
ปากพลี	13,000	1	393,507	30	20,085	1,023
องครักษ์	173,100	3	114,000	2	28,144	2,094
รวม	3,402,588	50	1,803,228	71	199,724	11,449

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครนายก รายงานประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2551

ในปัจจุบันการลงทุนการทำฟาร์มไก่ไข่ มีความผันผวนทางด้านราคาต้นทุนการผลิต เนื่องจากปัญหาอาหารสัตว์ ค่าแรงงาน อุปกรณ์เครื่องมือได้ปรับราคาสูงขึ้น อีกทั้งการบริโภคไข่ไก่ในเขตภาคกลางโดยเฉพาะในเขตกรุงเทพ มีตลาดการบริโภคที่ใหญ่เหมาะกับการส่งไปขาย เนื่องจากจังหวัดนครนายกอยู่ใกล้ตลาดผู้บริโภคไข่ไก่ ผู้วิจัยจึงเห็นถึงประโยชน์ในการศึกษาการลงทุนการทำฟาร์มไก่ไข่ ในเขตจังหวัดนครนายก เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจลงทุนของผู้ประกอบการที่มีความสนใจในธุรกิจนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนของการทำฟาร์มไข่ไก่ในจังหวัดนครนายก
- 2) เพื่อวิเคราะห์ความไหวตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงการ โดยวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการเมื่อต้นทุนหรือผลตอบแทนเปลี่ยนแปลงไป

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) ผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของโครงการเลี้ยงไก่ไข่ เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจสำหรับผู้ที่จะประกอบกิจการ
- 2) ผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนและการไหลตัวของโครงการจะเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนในการดำเนินกิจการให้สอดคล้องกับสถานการณ์และให้เกิดประสิทธิภาพ

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ทำการเก็บข้อมูลจากฟาร์มไข่ไก่จำนวน 600,000 ตัว โดยศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของฟาร์มไข่ไก่ที่ตั้งอยู่ในเขต อ. บ้านนา จ. นครนายก ระยะเวลาของโครงการที่ทำการวิเคราะห์หาผลตอบแทนทางการเงิน กำหนดระยะเวลาในการศึกษา 10 ปี

1.5 นิยามศัพท์

โรงเรือนระบบปิดหรือ (Evaporation Cooling System) หมายถึง โรงเรือนที่มีระบบระบายอากาศประเภทหนึ่ง ซึ่งใช้ประโยชน์จากความเร็วลมร่วมกับการระเหยของน้ำ เพื่อทำให้อุณหภูมิของอากาศลดลง และสัตว์มีความเย็นสบายขึ้น ลักษณะโรงเรือนระบบอิวีปต้องเป็นโรงเรือนที่มีฉนวนปิดด้านหนึ่งของโรงเรือนติดตั้งพัดลมดูดอากาศ และปลายอีกข้างหนึ่งติดตั้งแผ่นระเหยน้ำ

โรงเรือนระบบเปิด (Open System) หมายถึง โรงเรือนที่สร้างในลักษณะเปิดโดยให้อากาศเข้าสู่แล้วได้ตามธรรมชาติ

ไก่ไข่ หมายถึง ไก่พันธุ์ไข่ที่เกษตรกรเลี้ยงเพื่อผลิตไข่ไก่

ไก่สาวหรือไก่รุ่น หมายถึง ไก่ที่ยังไม่เคยให้ไข่มาก่อน

ไก่ไข่ที่ปลดระวาง หมายถึง ไก่ไข่ที่ให้ไข่มาระยะหนึ่งและไม่สามารถให้ไข่ได้อีกหรือให้ไข่น้อยมากจนไม่คุ้มทุน จึงถูกคัดออกขาย

อายุของไก่ไข่ หมายถึง ระยะเวลาของไก่ไข่ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน มีหน่วยนับเป็นเดือน การนับอายุ กำหนดให้เป็นตัวเลขจำนวนเต็ม เศษของอายุให้ปัดขึ้น เช่น ไก่ให้ไข่มาแล้ว 2 เดือน 10 วัน ให้ถือว่ามีอายุของการให้ไข่เป็นเดือนที่ 3

ฟาร์มไก่ไข่ขนาดเล็ก คือ มีจำนวนไก่ไข่น้อยกว่า 5,000 ตัว

ฟาร์มไก่ไข่ขนาดกลาง คือ มีจำนวนไก่ไข่ 5,000-50,000 ตัว

ฟาร์มไก่ไข่ขนาดใหญ่ คือ มีจำนวนไก่ไข่ มากกว่า 50,000 ตัว